

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

při MŠ, ZŠ a Praktické škole Strakonice, Plánkova 430

Obsah

1.	Identifikační údaje	2
1.1	Název ŠVP	2
1.2	Předkladatel a zřizovatel	2
1.3	Platnost dokumentu	2
2	Podmínky zájmového vzdělávání a charakteristika ŠD	3
2.1	Podmínky k přijímání ke vzdělávání	3
2.2	Ukončování vzdělávání	3
2.3	Materiální podmínky	4
2.4	Ekonomické podmínky	4
2.5	Personální podmínky	4
2.6	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	4
3.	Cíle vzdělávání	5
4.	Délka a formy vzdělávání	6
5.	Obsah a časový plán vzdělávání	7

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

„Hrou ke spokojenosti“

Školní vzdělávací program ŠD

1.1 Předkladatel a zřizovatel

Název školy: Základní škola a Mateřská škola, Strakonice, Plánkova 430

Adresa školy: 386 01 Strakonice, Plánkova 430

Ředitelka školy: Mgr. Martina Košťálová

Koordinátor: Mgr. Marie Kochová

Telefon: 383 382 861, 383 333 465

Fax : 383 323 303

IČO : 63289920

IZO : 610400754

E-mail : info@zmskolast.cz

Webová stránka : <http://zmskolast.cz>

Zřizovatel: Krajský úřad Jihočeského kraje, České Budějovice, U Zimního stadionu 1952/2

Adresa zřizovatele: 398 01 České Budějovice, U Zimního stadionu 1952/2

1.2 Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program platí od 1. 9. 2007

Účinnost od 1. 9. 2007

Aktualizace 27. 2. 2015

2. Podmínky zájmového vzdělávání a charakteristika ŠD

Školní družina je součástí MŠ, ZŠ a Praktické školy Strakonice, Plánkova 430. Družinu mohou navštěvovat žáci základní školy praktické, základní školy speciální a přípravného stupně, kapacita je 94 žáků. Počty oddělení ŠD odpovídají Vyhlášce č. 74/2005 Sb. § 10, odstavec 3. Školní družina nabízí žákům smysluplné využití volného času před začátkem vyučování i po jeho ukončení. Její činnost poskytuje relaxační, odpočinkové a pohybové aktivity, rozvíjí zájmy a nadání dětí, prohlubuje a rozšiřuje vědomosti žáků a podílí se také na přípravě na vyučování. Vede žáky k samostatnosti, pečlivosti, pěstování návyků sebeobsluhy, klade důraz na zásady společenského chování a vystupování v kolektivu. Činnosti a aktivity žáků ve školní družině se uskutečňují v oblasti sportovní, estetické, pracovní, rekreační a společenskovední výchovy. Obsahová náplň těchto oblastí navazuje na učivo vyučovacích předmětů a probíhá v souladu se školním vzdělávacím programem školy. Výchovné aktivity jsou rozvrženy v týdenní skladbě zaměstnání. Pravidelně se střídají činnosti různého charakteru. Během školního roku se děti aktivně zapojují do všech činností školní družiny. Vychovatelky i asistenti pedagoga se snaží vytvářet příjemné a podnětné prostředí, dbají na dodržování pravidel slušného chování, přátelských vztahů mezi dětmi, vedou je k dodržování bezpečnosti a k šetrnému zacházení s hračkami i dalším vybavením družiny. Režim školní družiny navazuje na vyučování i časovou organizaci zájmových kroužků.

2.1 Podmínky k přijímání ke vzdělávání

Žáci jsou k činnosti školní družiny přijímáni na základě vyplněných náležitostí v písemné přihlášce- zápisním lístku. Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky 1. – 5. ročníku a přípravného stupně, k pravidelné docházce však mohou být přijati i žáci druhého stupně, pokud oddělení nedosáhlo limitujícího počtu žáků. Činnosti školní družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do školní družiny, např. žáci Praktické školy jednoleté a dvouleté.

2.2 Ukončování vzdělávání

Odhlášení žáka z docházky do činností školní družiny (dále jen ŠD) oznámí rodiče písemnou formou pověřené vychovatelce ŠD. O vyloučení z docházky do ŠD rozhodne ředitelka školy na základě návrhu pověřené vychovatelky ŠD a po projednání v pedagogické radě. O podmíněčném nebo úplném vyloučení rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení. Rozhodnutí o vyloučení ze ŠD sdělí ředitelka školy rodičům žáka písemně s patřičným zdůvodněním. O podmíněčném vyloučení rozhodne ředitelka školy v případě závažného provinění se stanovením zkušební lhůty a to na dobu nejdéle jednoho roku.

2.3 Materiální podmínky

Oddělení družiny prostorově využívá k odpočinkové činnosti zadní část ŠD a k estetickému vytváření využívá vlastní stoly a lavice v přední části ŠD. ŠD dále využívá celé přízemí vedlejší budovy. Zde je šatna, herna, kuchyňka a sociální zázemí. K odpočinku využívá žíněnky, sedací soupravu. Prostory ŠD jsou vybaveny novým nábytkem, umyvadly, odpovídajícím osvětlením, Jsou zde stoly, židle, stoly s PC televizor, video, DVD, radiomagnetofony. Dále je ŠD vybavena žebřinami, tabulemi a žíněnkami a hracími koberci. Podlahovou krytinu tvoří PVC a plovoucí podlaha – tyto jsou myté mokrou cestou, místnosti jsou pravidelně větrány okny. Je zde též umístěna školní knihovna .Děti mají k dispozici bohatý výběr hraček. ŠD využívá školní pozemek se zahradou, hřiště, dětské hřiště a pískoviště. Pořádá pravidelné vycházky do okolí, přizpůsobené výuce a času odchodu žáků ze ŠD.

2.4 Ekonomické podmínky:

Spotřeba tepla a světla je hrazena zřizovatelem v rámci rozpočtu ZŠ, spotřební materiál na výrobky (nůžky, tužky, lepidla, pastelky...) a materiál na prezentaci školy a ŠD je hrazen z neinvestičních nákladů. Prostředky na mzdu vychovatelky sleduje a každoročně přehodnocuje dle stavu žáků ve ŠD ředitelka školy, prostředky jsou poskytovány krajským úřadem. Úhrada neinvestičních nákladů žáka ve ŠD vychází ze směrnice Úplata za zájmové vzdělávání.

2.5 Personální podmínky:

Škola se snaží zajistit kvalifikované pedagogické pracovníky, jsou zařazeny dle kategorizace, každoročně se zúčastňují na akreditovaných kurzech a programech DVP, využívají samostudium dle zákona č. 563/2004 Sb. k vlastnímu rozvoji v oboru a tvorbě ŠVP pro ŠD dle možností vedou zájmové kroužky žáků dle vlastní specializace a osobního zaměření. Vychovatelky podporují všeobecný rozvoj žáků ve všech složkách vývoje, na ZŠ praktické, ale i na ZŠS velice úzce spolupracují s učiteli.

2.6 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

a) Podmínky hygienické a bezpečnostní

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech zajišťuje každá vychovatelka ve svém oddělení metodicky správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních. Veškeré zjištěné nedostatky vychovatelky okamžitě nahlásí vedení školy. Při úrazu žáka je vychovatelka povinna vyhodnotit situaci - ošetří sama, zavolá rodiče, lékařskou pomoc, při úrazu hlavy a břicha zajistí lékařskou pomoc vždy. Žák je povinen okamžitě hlásit

vychovatelce každé zranění při činnostech. Během provozu ŠD nevstupují z hygienických a bezpečnostních důvodů zákonní zástupci či jimi pověřené osoby do výchovných prostor školy a oddělení ŠD. Komunikace s vychovatelkami probíhá osobně na chodbě před ŠD, další individuální pohovory mohou probíhat na základě osobní domluvy, v rámci třídních schůzek a konzultací. Pedagogičtí zaměstnanci ŠD i žáci ŠD se dále řídí ve svém chování, povinnostech a právech ustanovenými školního řádu. Pitný režim je zajištěn vlastním pitím. Prostředí užívaných prostorů vyhovuje hygienickým normám. Pomůcky, hry a hračky splňují požadavky bezpečnosti. Žáci nesmí bez dozoru manipulovat s jakýmkoliv ostrými či jinak nebezpečnými předměty. Žáci jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazu, zvláště při pobytu venku. Ve školní družině je umístěna lékárníčka, její vybavení je pravidelně kontrolováno.

b) Psychosociální podmínky

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima, ve vzájemné komunikaci panuje otevřenost a partnerství. Žáci jsou vedeni ke vzájemné úctě a toleranci, k empatii, spolupráci a pomoci druhému. Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Činnost vychází ze zájmů účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co je vede k praktické zkušenosti, vše je vedeno k všestrannému prospěchu dítěte. Náplň činností je věkově přiměřená, hodnocení žáků je motivující a respektující individualitu účastníků. Vždy zohledňuje individuální možnosti a individuální pokrok a je pro žáky dostatečnou zpětnou vazbou. Činnost školní družiny je obsahově zaměřena na problematiku ochrany před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy. Se žáky jsou prováděny rozhovory a besedy o problematice patologických jevů. Využívá se také audiovizuální techniky. Žáci školní družiny se spolupodílejí na životě školy, společně plánují s paní vychovatelkou činnost, učí se sami řídit svoji činnost i činnost ostatních. Provádějí následné hodnocení činnosti. Rodiče žáků jsou ústně informováni o činnosti školní družiny.

3. Cíle a kompetence ŠD

Cíle:

- a) rozvoj osobnosti člověka – poznávací, sociální, mravní způsobilost
- b) získání všeobecného vzdělání
- c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost
- d) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého
- e) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti
- f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad pravidel vycházejících z evropské integrace pro soužití v národním a mezinárodním měřítku
- g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející z zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví

Kompetence:

Kompetence k učení

Vhodnou motivací vedeme žáky k dokončení započaté práce, aby se zapojili a získávali nové poznatky s chutí. Snažíme se vést žáky ke zhodnocení výkonů svých, ale i vrstevníků.

Kompetence k řešení problémů

Snažíme se, aby žáci rozlišovali správná a chybná řešení, vymýšleli jiné způsoby řešení,

učíme je nevyhýbat se problémům.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky ke správné formulaci otázek a sdělení, komunikovat s dospělými i vrstevníky, vyjadřovat své pocity řečí i gesty. Dokázat říci „NE“ nevhodným nabídkám.

Kompetence občanské

Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (sportovní, kulturní)

Vedeme žáky ke správným rozhodnutím v jednotlivých životních situacích

Učíme žáky základní postupy řešení situací v případě ohrožení

Seznamujeme žáky se základními ekologickými a environmentálními problémy

Kompetence pracovní

Učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Pracovat kvalitně, využívat PC v přípravě na vyučování.

Kompetence sociální a a personální

Vytváříme u žáků příjemnou atmosféru, vedeme je k upevňování mezilidských vztahů a k poskytnutí pomoci.

4. Délka a formy vzdělávání

Podle vyhlášky MŠMT o zájmovém vzdělávání jsme stanovili následující formy vzdělávání:

- Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených účastníků dle programu ŠVP ŠD, každodenní činnost v odděleních ŠD a zájmový útvar při ŠD. Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost v prostorách ŠD i mimo ně zahrnuje všechny mimořádné akce – návštěvy divadelních představení a filmových představení, besedy, exkurze, výchovně-vzdělávací programy, sportovní akce, vánoční besídka, oslava Dne dětí, projektové dny, ...

- Osvětová činnost

Poskytování informací v oblasti prevence sociálně-patologických jevů.

- Individuální práce

Vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, práce s talentovanými jedinci, konzultace, řešení tematických úkolů. Práce s integrovanými jedinci – pomoc, podpora, povzbuzení.

- Nabídky spontánních činností

Spontánní aktivita je praktikována za dozoru vychovatelky tak, aby se dítě mohlo samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Vychovatelka zde funguje pouze jako rádce a dozor. Tato činnost je provozována zejména v ranní družině a odpolední klidové činnosti či pobytu venku.

ŠVP pro školní družinu je koncipován, bude pravidelně upravován se změnou legislativy.

Úroveň činnosti

V rámci jednotlivých celků pojímaných jako témata jsou činnosti ve školní družině plánovány v těchto úrovních:

- průběžné působení vychovatelky na činnost žáků vztahující se k danému tématu
- řízená organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání
- příležitostné akce soustředěné k určitému vybranému tématu

Některé celky nemohou postihnout všechny tři úrovně, ale jen některou z nich. Zvláštní důraz je kladen na navozování situací, při kterých žáci získávají bezprostřední smyslové a citové zážitky i zkušenosti z vlastní aktivity.

5. Obsah vzdělávání

Osobnostně orientovaný program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, na činnostech a prožitcích žáků a umožňuje pracovat s tematickými celky, jejichž realizace spočívá nejen v řízených činnostech žáků. Využívány jsou běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti. Vychovatelky si zpracovávají pro své oddělení program,

abymohly lépe požadavky a pravidla koncipované pro celou družinu aplikovat v konkrétních podmínkách oddělení a skupiny dětí.

ZÁŘÍ

Zájmové a rekreační činnosti

- zážitky z prázdnin - pastelka
- malování plodů
- zvířata - kresba uhlem
- zeměpisné téma - voskovka
- ilustrace pohádek
- hravé činnosti s barvou - rozpíjení
- modelování ovoce a zeleniny
- navlékání korálků
- práce se stavebnicemi - montáž, demontáž
- práce s papírem - trhání, lepení
- poslech hudebních pohádek
- deklamace říkadel
- zpěv dětských písní
- hry na školní zahradě - honičky, s míčem, švihadla
- vycházky do okolí - bezpečná chůze po chodníku,
- poznatky o přírodě a práci lidí
- dramatizace pohádky

Odpočinkové činnosti

- hry na dopravním koberci, odpočinek na molitanu
- stolní a společenské hry
- konstruktivní a tvořivé hry
- poslech pohádek - čtené, z desek, z kazet, z videa
- rozhovory vych. s dětmi, vyprávění zážitků z prázdnin
- kreslení, modelování
- práce s dětskými časopisy, dětské knihy
- hádanky, hlavolamy, jazykolamy

Příprava na vyučování

- didaktické hry - vlastnosti předmětů
- písemná příprava
- tematické vycházky
- práce s počítačem
- vytváření a dotváření pohádek
- opakování a procvičování probraného učiva
- orientace v čase, prostoru, barvy a tvary

Poznámka: odpočinkové činnosti a příprava na vyučování se průběžně opakují po celý rok

ŘÍJEN

Zájmové a rekreační činnosti

- hravé činnosti s barvou - zapouštění
- výtvarné dotváření přírodnin
- leporelo - kolektivní práce
- malování listů
- kreslení křídou na chodník
- papírová koláž doplněná kresbou
- práce z přírodního materiálu - zvířata
- stavby z písku a z přírodnin
- práce s papírem - skládanky
- koláž z přírodnin
- modelování - zvířátka
- navlékání těstovin
- hrad z kostek - kolektivní stavba
- improvizované pohyby k reprodukováné hudbě
- hudebně pohybové hry
- zpěv dětských písní
- hra na melodické nástroje
- poslech pohádky z kazety - kreslení
- hry na školní zahradě - kuželky, obruče apod.
- vycházky - sběr plodů a přírodnin
- hry v tělocvičně, závodivé hry

LISTOPAD

Zájmové a rekreační činnosti

- malování stromů
- kreslení podzimní přírody
- dětské radovánky na podzim - kreslení
- textilní koláž doplněná kresbou
- hravé činnosti s barvou - otisky
- vystřihovánky podle šablony
- pásové vystřihovánky
- práce se stavebnicí
- navlékání přírodních materiálů, koření
- výroba a pouštění draků
- práce s papírem - mačkání, trhání
- práce z přírodních materiálů - domečky
- modelování - postavičky
- rytmizace písní
- poslech hudby

- dětské popěvky, rozpočítadla
- poznávání nízkých a vysokých tónů - zvířátka
- závodivé hry
- hry v tělocvičně - využití náčiní
- hry na školní zahradě
- vycházka do okolí školy - pozorování změn v přírodě
- hry na školním hřišti

PROSINEC Zájmové a rekreační činnosti

- kreslení - Mikuláš, čert
- zimní krajina - vodové barvy
- hra se skvrnou - zapouštění
- vánoční tematika - modelování, kreslení
- práce s papírem - koláž, prostřihovánky
- drobné dárky pro rodiče, sourozence, kamarády
- výroba ptáčků z krepového papíru
- příprava vánoční výzdoby
- výroba vánočních ozdob, Betlém
- písně se zimní tematikou - zpěv
- koledy - poslech, zpěv
- říkanky s vánoční tematikou
- zimní hry v přírodě - klouzání, koulování, bruslení
- stavby ze sněhu
- hod koulí na cíl

LEDEN Zájmové a rekreační činnosti

- hravé činnosti s barvou -rozfoukávání
- výroba jednoduchých papírových loutek
- sněhulák - kreslení; koláž
- ilustrace zimních radovánek - kombinované techniky
- výtvarné dořešení - mastný pastel
- kreslení dřívkem do sněhu
- vystřihovánky - sněhové vločky
- skládanky z papíru
- vyšívání obrázky
- práce se stavebnicí - domy, ohrady apod.
- hry na sněhu
- práce s papírem - vytrhávání, lepení

- stavby ze sněhu, nejhezčí sněhulák
- dramatizace pohádky
- poslech reprodukovávané hudby, tanec
- hra na tělo - tleskání, dupání, pleskání
- hry na školní zahradě
- vycházka - pozorování zimní přírody
- hry v tělocvičně

ÚNOR

Zájmové a rekreační činnosti

- zimní příroda - kreslení, malování
- soutěž o nejhezčího sněhuláka - modelování
- výtvarné dořešení - temperové otisky
- hra se skvrnou - obtiskování
- koláž - různé druhy papíru
- výroba papírových květin
- origami
- práce se šablonou
- polytechnická stavebnice - montáž a demontáž
- modely strojů z kartonu
- říkanky o zimě
- dětská říkadla a písničky - poslech, zpěv
- orffovy nástroje - doprovod k písňím
- dramatizace písni
- zpěv písni s kytarou
- stavby ze sněhu
- házení koulí na cíl
- zimní hry v přírodě

BŘEZEN

Zájmové a rekreační činnosti

- malba krycími malbami - proškrabávání
- grafické techniky - jarní náměty
- ilustrace dětských knih
- výtvarné dořešení - vodové barvy
- kreslení v přírodě - křídly
- práce s papírem - skládání, vystřihování
- přírodní materiál - navlékání, slepování
- sestavování a lepení domečků z krabiček a lepenky
- modelování
- malování do hudby

- hra na dětské hudební nástroje
- poznávání hud. nástrojů podle tvaru
- zpěv známých písní
- poslech hudby - klavírní skladbičky
- vycházky - poznávání přírody a práce lidí
- hry v tělocvičně
- míčové hry, líný tenis, kuželky
- zdolávání překážek v přírodě
- sportovní hry, soutěže

DUBEN Zájmové a rekreační činnosti

- jarní zvyky a obyčeje - malování, kreslení
- zdobení kraslic
- blahopřání - koláže, zapouštění barvy do klovatiny
- malování uhlím
- hra se skvrnou - rozpíjení
- práce s textilem - čarodějnice
- výroba čarodějnic ze šustí
- práce s papírem - mačkání, trhání
- drobné výrobky z přírodních materiálů
- stavby z písku
- básničky a říkadla
- poslech hudebních pohádek
- zpěv dětských písniček
- vymysli text na známou melodii
- deklamace říkadel
- hry na hřišti, v tělocvičně
- hudebně pohybové hry
- školní zahrada - využití sportovního náčiní

KVĚTEN Zájmové a rekreační činnosti

- malování květin, přírody
- modelování
- papírové koláže doplněné kresbou
- rozfoukávání mokré skvrny
- kreslení pastelem v přírodě
- vystřihovánky podle šablony

- vyšívání obrázky
- práce s papírem - stříhání, lepení
- hry na pískovišti
- stavebnice - kolektivní stavba hradu
- pásové vystřihovánky
- origami
- lidové tance na lidové písně
- hudební hry - Na ozvěnu aj.
- zpěv písní s jarní tematikou
- hra na hudební nástroje
- hry na školní zahradě
- využití prolézaček na šk. zahradě
- hry v tělocvičně
- školní hřiště - hod na cíl, hry s míčem, obruče

ČERVEN Zájmové a rekreační činnosti

- kresba perem - zvířata
- kreslení v přírodě - fix
- kreslení podle modelu
- malování přírodních motivů
- modelování - pohádkové bytosti
- navlékání korálek a drobných přírodnin
- základní uzle pro drhání
- vypichované obrázky
- hry na pískovišti
- improvizovaný tanec na hudbu
- zpěv dětských písní
- poslech písní a říkadel
- poznávání hud. nástrojů podle zvuku
- hry v tělocvičně, pohybové hry
- překonávání překážek v přírodě
- hry na školní zahradě
- závodivé hry, válení sudů, skok z místa aj.